**मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल क्रिमिनल अपील क्र.९८/२०२१ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाच्या दिनांक ०८/१२/२०२१ च्या आदेशानुसार वैद्यकीय अहवालाचा (Medical Report) नमुना विहीत करण्याबाबत.**

**महाराष्ट्र शासन**
**गृह विभाग**
**शासन परिपत्रक क्र. जेएलएम-१२२१/प्र.क्र.१६०/तुरुंग-२**
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक - २१ फेब्रुवारी, २०२२.

**संदर्भ :-** मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल क्रिमिनल अपील क्र.९८/२०२१मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने दिलेले दिनांक ०८/१२/२०२१ रोजीचे आदेश.

**प्रस्तावना :-**

वैद्यकीय कारणास्तव जामीन अर्ज नामंजूर झाल्याने अपीलकर्ता बंदी, नानासाहेब पिराजी डोके यांनी मा. मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई येथे क्रिमिनल अपील क्र.९८/२०२१ दाखल केले होते. सदर प्रकरणी मा.उच्च न्यायालयाने नोंदविलेल्या निरीक्षणानुसार मा.न्यायालयास सादर केलेले "वैद्यकीय अहवाल" हे सामान्यत: मा.न्यायालयाने उपस्थित केलेल्या प्रश्नांस (त्रुटींस) अनुसरुन नसतात. बऱ्याचदा हे अहवाल केवळ क्लिष्ट वैद्यकीय परिभाषेत रुग्णाच्या स्थितीचे वर्णन करतात. तथापि, विशिष्ट निष्कर्ष नोंदवित नाहीत. त्यामुळे मा.न्यायालयास समजण्यास सुलभ नमुन्यातील वैद्यकीय अहवाल एका विशिष्ट नमुन्यात विहीत करणे आवश्यक आहे.

मा.उच्च न्यायालयाने बंद्यांच्या वैद्यकीय स्थितीबाबत विचारणा केल्यास, सादर करण्यात येणारा "वैद्यकीय अहवाल" हा अचूक निष्कर्षासह (with definite conclusion) मा.उच्च न्यायालयाने ठरवून दिलेल्या विहीत नमुन्यात सादर करण्याविषयी सर्व कारागृहांना कळविण्याबाबत संदर्भाधिन आदेशान्वये सूचना दिल्या आहेत. त्यानुसार मा.उच्च न्यायालयाने ठरवून दिलेला बंद्यांच्या वैद्यकीय अहवालाचा (Medical Report) नमुना विहीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

**शासन परिपत्रक:-**

मा. मुंबई उच्च न्यायालय येथे क्रिमिनल अपील क्र.९८/२०२१ मध्ये दिनांक ०८/१२/२०२१ रोजी मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशांनुसार बंद्यांच्या वैद्यकीय स्थितीबाबत मा.उच्च न्यायालयाने ठरवून दिलेला वैद्यकीय अहवालाचा नमुना (प्रपत्र-अ) या शासन परिपत्रकान्वये विहीत करण्यात येत आहे. मा. उच्च न्यायालयाने बंद्याच्या वैद्यकीय स्थितीबाबत विचारणा केल्यास त्याचा वैद्यकीय अहवाल (Medical Report) सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ मध्येच अचूक निष्कर्षासह सादर करणे आवश्यक आहे.

२. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२२०२२११८३३४१७०२९ असा आहे. तसेच सदर परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

ANIRUDDHA V JEWLIKAR

Digitally signed by ANIRUDDHA V JEWLIKAR
DN: CN = ANIRUDDHA V JEWLIKAR, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = HOME DEPARTMENT
Date: 2022.02.21 18:42:37 +05'30'

**( अनिरुध्द जेवळीकर )**
**उप सचिव, महाराष्ट्र शासन**

**प्रति,**

१) अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२) विशेष पोलीस महानिरीक्षक (कारागृह), दक्षिण विभाग, भायखळा, मुंबई.
३) कारागृह उपमहानिरीक्षक, पूर्व विभाग, नागपूर.
४) कारागृह उपमहानिरीक्षक, पश्चिम विभाग, पुणे
५) कारागृह उपमहानिरीक्षक, मध्य विभाग, औरंगाबाद.
६) सर्व कारागृह अधिक्षक, महाराष्ट्र राज्य.
७) शासकीय अभियोक्ता, मा.उच्च न्यायालय, मुंबई.
८) निवडनस्ती, तुरुंग-२ कार्यासन, गृह विभाग,मंत्रालय, मुंबई.

**Prescribing the specimen "Medical Report" of the inmate as per the instructions given in the High Court, Mumbai Criminal Appeal No. 98/2021, order dated 08/12/2021**

**Government of Maharashtra**
**Home Department**
**Govt. Circular No. :- JLM-1221/C.R. 160/Prs.2**
Madam Kama Road, Hutatma Rajguru Chowk,
Mantralaya, Mumbai 400 032.
Date :- 21 February, 2022

**Reference:-** Hon'ble Bombay High Court, Mumbai order dated 08/12/2021 in Criminal Appeal No. 98/2021.

**Introduction:-**

The Appellant, Nanasaheb Piraji Doke, on rejection of bail application on medical grounds, filed a Criminal Appeal No. 98/2021 in the Hon'ble High Court. As per the observations of the Hon'ble High Court, the medical reports submitted to the Hon'ble Court are generally not aligned with the questions (queries) of the Court. Quite often these reports only describe the patient's condition in complicated medical terms. However, specific conclusions are not recorded in it. Therefore, it is necessary to prescribe the specimen "Medical Report" in simple format understandable to the Hon'ble Court.

The Hon'ble High Court has vide its referenced order has directed that when the Hon'ble High Court asks regarding the medical condition of the inmate, the "Medical Report" with definite conclusion is to be submitted in the specified format. Accordingly, the issue of prescribing a specimen format of "Medical Report" was under the consideration of the Government.

**Government Circular :-**

As per the Hon'ble Bombay High Court order dated 08/12/2021 in the Criminal Appeal No. 98/2021, the specimen "Medical Report" (Annexure-A) regarding the medical condition of the prisoners is being prescribed by this circular. If the Hon'ble High Court inquires about the medical condition of the inmate, the medical report shall be submitted in the Annexure-A along with the exact conclusion.

2. This Government Circular of Maharashtra Government is available on the website www.maharashtra.gov.in under the reference no. 202202211833417029. This circular has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

ANIRUDDHA V JEWLIKAR

Digitally signed by ANIRUDDHA V JEWLIKAR
DN: CN = ANIRUDDHA V JEWLIKAR, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = HOME DEPARTMENT
Date: 2022.02.21 18:42:52 +05'30'

**( Aniruddha Jewlikar )**
**Deputy Secretary, Govt. of Maharashtra**

**Copy to :-**

1. Additional Director General of Police and Inspector General, Prisons and Correctional Services, Pune
2. Special Inspector General of Police (Prisons), South Region, Byculla, Mumbai
3. Deputy Inspector General of Prisons, East Region, Nagpur
4. Deputy Inspector General of Prisons, West Region, Pune.
5. Deputy Inspector General of Prisons, Central Region, Aurangabad.
6. Superintendents of All Prisons, State of Maharashtra.
7. The Government Pleader & Public Prosecutor, Hon'ble Bombay High Court, Mumbai.
8. For Select File, Prs-2, Home Department, Mantralaya.

Office of the Superintendent

Tel.
Email ID:

--------------------------------------------------------------------------------------------------------------

DATE:

**PRISONER'S MEDICAL REPORT**

01) REASON/PURPOSE OF MEDICAL REPORT:

-----------------------------------------------------------------------------------------------------

02) UNDER TRIAL/CONVICT NO.

-------------------------------------------------------------------------------------------------------

03) NAME OF PRISONER:

-----------------------------------------------------------------------------------------------------

04) AGE & SEX:-------------------------------------------------------------------------------

05) DATE & TIME OF EXAMINATION: --------------------------------------------------

06) PRESENT COMPLAINTS (IF ANY):

-----------------------------------------------------------------------------------------------------

07) PAST ILLNESS/ACCIDENT/OPERATIONS (IF ANY):

------------------------------------------------------------------------------------------------------

------------------------------------------------------------------------------------------------------

08) CLINICAL FINDINGS:

**A) GENERAL EXAMINATION**

| **Observation** | **Details** |
|---|---|
| Temp | |
| Pulse Rate | |
| BP | |
| RR | |
| SPO2 | |

**B) SYSTEMATIC EXAMINATION**

| **System** | **Details** |
|---|---|
| CVS | |
| RS | |
| Abdomen | |
| CNS | |

09) INVESTIGATIONS DONE (IF ANY):

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

10) CLINICAL DIAGNOSIS:

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

11) MEDICAL FACILITIES AVAILABLE IN PRISON HOSPITAL:

(Whichever is available the same will be tick marked.)

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | Multipara Monitor | 2 | ECG Machine |
| 3 | Glucometer | 4 | Liver Function Test |
| 5 | Sputum Exam | 6 | Urine Test |
| 7 | Dengue Rapid Test | 8 | Malaria Rapid Test |
| 9 | X-Ray facility | 10 | Dental Services |
| 11 | Renal Function Test | 12 | Nebulisation |
| 13 | Proctoscopy | 14 | ICTC lab for HIV |
| 15 | General Ward | 16 | Isolation Ward |
| 17 | Psychiatric Ward | 18 | In house Ambulance Service |
| 19 | Prison Psychiatrist | 20 | Emergency Kit with Oxygen |
| 21 | Any other | | |

12) TREATMENT GIVEN:

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

13) MEDICAL ADVICE (IF ANY)

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

14) REFERAL TO HIGHER CENTRE (IF ANY)

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

15) PRESENT HEALTH STATUS:

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

16) OPINION OF MEDICAL OFFICER QUA SR.NO.1:

----------------------------------------------------------------------------------------------------------

(Dr ------------------- )

CHIEF MEDICAL OFFICER

------------------------------- PRISON